

sygn. akt V GC 367/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Tarnowie – Wydział V Gospodarczy

w składzie

Przewodniczący SSR Michał Bień

Protokolant stażysta Edyta Raś

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2015 r. w Tarnowie

sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej z siedzibą we W.

przeciwko W. M. (1) prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...)

o zapłatę kwoty 1.461,60 (słownie: jeden tysiąc czterysta sześćdziesiąt jeden złotych sześćdziesiąt groszy) zł wraz z odsetkami ustawowymi

I. oddała powództwo;

II. zasądza od strony powodowej Syndyka Masy Upadłości (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej na rzecz pozwanego W. M. (1) kwotę 197,00 (słownie: sto dziewięćdziesiąt siedem) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSR Michał Bień

sygn. akt V GC 367/15

UZASADNIENIE

**wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowie
z dnia 22 grudnia 2015 r.**

I

Strona powodowa Syndyk Masy Upadłości (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej z siedzibą we W. w pozwie wniesionym w dniu 21 listopada 2014 r. (data oddania przesyłki w placówce pocztowej operatora pocztowego obowiązwanego do świadczenia usług powszechnych) w postępowaniu upominawczym skierowanym przeciwko W. M. (1) prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) domagała się zasądzenia kwoty 1.461,60 (słownie: jeden tysiąc czterysta sześćdziesiąt jeden złotych sześćdziesiąt groszy) zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 742,05 zł od dnia 29 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty i od kwoty 719,55 zł od dnia 22 lutego 2014 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie żądania pozwu strona powodowa podniosła, że upadła (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej prowadziła działalność gospodarczą w zakresie m. in. produkcji i sprzedaży sprzętu AGD. W dniu 18 lutego 2004 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu Wydział VIII Gospodarczy wydał postanowienie o ogłoszeniu upadłości wtórnej (...) spółki akcyjnej. Z kolei pozwany W. M. (1), jako że prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...), także pozostawał przedsiębiorcą.

Syndyk Masy Upadłości (...) spółki akcyjnej podał, iż strony postępowania pozostawały w stałych stosunkach gospodarczych w zakresie sprzedaży produktów m. in. marek (...) i (...). Strona powodowa sprzedawała i dostarczała pozwanemu zamówiony wcześniej sprzęt AGD i wystawiała faktury VAT, w których określone było wynagrodzenie należne upadłej spółce, zgodnie z cennikiem produktów wyprodukowanych przez (...) spółkę akcyjną. W ramach trwającej współpracy pozwany złożył zamówienie na sprzęt AGD wyszczególniony w fakturach VAT numer (...) z dnia 30 września 2013 r. oraz numer (...) z dnia 24 października 2013 r.

Strona powodowa naprowadziła, iż towar został dostarczony pozwanemu i odebrany przez niego, czego dowodem były dokumenty WZ numer (...) oraz WZ numer (...). Spełnienie przez pozwanego świadczenia miało nastąpić w formie przelewu na wskazany rachunek bankowy w terminie oznaczonym na fakturach VAT. Pozwany otrzymał faktury w formie elektronicznej, na co wcześniej wyraził zgodę. Terminy płatności faktur zakreślone zostały do dnia 28 stycznia 2014 r. i do dnia 21 lutego 2014 r. Pomimo wyznaczonych terminów płatności pozwany nie uiszczył dochodzonej pozewem kwoty (k. 2 – 3 verte).

Na podstawie odpisów dokumentów dołączonych do pozwu oraz twierdzeń zawartych w uzasadnieniu pozwu Sąd Rejonowy w Rejonowy w Tarnowie Wydział V Gospodarczy w dniu 27 listopada 2014 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym nakazał pozwanemu W. M. (1) prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...), aby zapłacił upadłej (...) spółce akcyjnej w upadłości likwidacyjnej kwotę 1.461,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 742,05 zł od dnia 29 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty i od kwoty 719,55 zł od dnia 22 lutego 2014 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 227,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 197,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu, albo wniósł w tymże terminie sprzeciw (k. 20).

W dniu 23 stycznia 2015 r. (data oddania przesyłki w placówce pocztowej operatora pocztowego obowiązującego do świadczenia usług powszechnych) pozwany W. M. (1) wniósł sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, którego odpis został mu doręczony w dniu 13 stycznia 2015 r., zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany podniósł również zarzut potrącenia z należnością główną pozwu wierzytelności przysługującej mu względem strony powodowej.

Na uzasadnienie sprzeciwu od nakazu zapłaty W. M. (1) podniósł, że pozostawał ze stroną powodową w stałych stosunkach gospodarczych, w zakresie sprzedaży produktów m.in. (...) i (...). Potwierdził przy tym, że strona powodowa sprzedawała i dostarczała mu zamówiony wcześniej sprzęt AGD w zamian za wynagrodzenie, które każdorazowo było określone w fakturze VAT zgodnie z cennikiem produktów wyprodukowanych przez stronę powodową.

Pozwany podał, że po uzyskaniu informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego i problemach finansowych strony powodowej, dokonał zgłoszenia przysługujących mu względem strony powodowej wierzytelności na łączną kwotę 2.438,25 zł. Kwota ta wynikała ze skompensowania kwoty wierzytelności głównej w wysokości 3.899,85 zł o kwotę wierzytelności do potrącenia – 1.461,60 zł (tj. kwoty 742,05 z faktury nr (...) oraz kwoty 719,55 zł z faktury nr (...)). Pismem z dnia 02 września 2014 r. uzupełnił zgłoszenie wierzytelności w postępowaniu upadłościowym z kwoty 3.899,85 zł do kwoty 5.084,35 zł „brutto”. Powyższe uzupełnienie wynikało z kosztów, jakie został zmuszony zostać ponieść w związku z awariami urządzeń (...) u klientów detalicznych z tytułu napraw awarii, jakie miały miejsce w okresie gwarancyjnym, z których to napraw gwarant – strona powodowa – się nie wywiązał.

W. M. (1) naprowadził, że potrącenia dokonał na podstawie art. 93. ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 233 z późn. zm.) i stało się ono skuteczne, albowiem syndyk go nie kwestionował. Nadto – strony zawarły porozumienie, „że dodatkowy rabat, o którym mowa w pkt 3 przyznany będzie w formie korekty na fakturze ekspozycyjnej, a jego wypłata nastąpi poprzez kompensację należności

z fakturami, których termin płatności przypada później niż ostatni dzień okresu rozliczeniowego”. Zasady sprzedaży ekspozycyjnej sprzętu (...)obowiązywały w okresie od 01 stycznia 2013 roku do dnia 31 grudnia 2013 r. Postanowieniem z dnia 18 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej Wydział VIII Gospodarczy dla spraw upadłościowych i naprawczych w sprawie prowadzonej pod sygnaturą akt VIII GU 291/13 ogłosił upadłość (...)spółki akcyjnej, a zatem potrącenie było dopuszczalne, albowiem obie wierzytelności istniały w dniu ogłoszenia upadłości powodowej spółki (k. 27 – 30).

W piśmie procesowym z dnia 26 maja 2015 r. stanowiącym replikę na sprzeciw od nakazu zapłaty strona powodowa podtrzymała w całości żądanie pozwu wnosząc o oddalenie sprzeciwu pozwanego jako oczywiście bezzasadnego.

W uzasadnieniu swojego pisma strona powodowa podniosła, że nie zgadzała się z tezami i zarzutami przedstawionymi przez W. M. (1) poza twierdzeniami, które zostały przez nią wyraźnie przyznane. Fakt przyznania przez pozwanego istnienia umowy sprzedaży i dokonania przez niego zakupu sprzętu AGD będącego przedmiotem niniejszego postępowania świadczył o tym, że pozew w sprawie był zasadny.

Syndyk masy upadłości (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej wskazał przy tym, że pozwany odebrał zamówiony towar bez zastrzeżeń a zatem winien uiścić cenę wynikającą z dostarczonych mu faktur, czego jednak nie uczynił.

Strona powodowa przyznała przy tym, że W. M. (1) dokonał zgłoszenia wierzytelności w postępowaniu upadłościowym, umieszczonej na liście wierzytelności pod pozycją 414, podnosząc ewentualny zarzut potrącenia kwot 742,05 zł i 719,55 zł. Syndyk masy upadłości odmówił uznania zgłoszonej wierzytelności w całości, a tym samym podważono skuteczność podniesionego przez wierzyciela zarzutu potrącenia. Wierzytelność pozwanego nie została ujęta bowiem w księgach rachunkowych upadłego i nie została przez niego uznana. Ponadto upadła spółka nie potwierdziła zasadności naliczenia żądanych przez wierzyciela korekt wartości faktur sprzedaży wystawionych przez upadłego. Kurator działający w imieniu upadłej spółki nie zgłosił zastrzeżeń co do faktu odmowy uznania wierzytelności przez syndyka, natomiast lista wierzytelności nie została jeszcze zatwierdzona przez sędziego komisarza.

Syndyk masy upadłości (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej podniósł również, że nie miał wiedzy odnośnie złożenia przez pozwanego ewentualnego sprzeciwu w oparciu o art. 256. ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze do listy wierzytelności.

Strona powodowa zaprzeczyła istnieniu jakiegokolwiek wierzytelności po stronie W. M. (1). Roszczenie pozwanego co do udzielenia mu rabatu dodatkowego w oparciu o Zasady sprzedaży ekspozycyjnego sprzętu (...)było bezpodstawne, albowiem zgodnie z pkt 5 powołanych zasad rabat przyznany mógł mu zostać w formie korekty na fakturze ekspozycyjnej a jego wypłata nastąpić miała poprzez kompensatę z należnościami, których termin płatności przypadał później niż ostatni dzień okresu rozliczeniowego. Nadto naliczenie rabatu było uzależnione od terminowego uiszczenia wszystkich płatności, których termin nastąpił przed zakończeniem okresu rozliczeniowego ekspozycji. Syndyk masy upadłości (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej zarzucił przy tym, że skoro pozwany nie dokonał w 2013 r. zapłaty za dwie faktury dochodzone niniejszym pozwem, tym samym nie było możliwe przyznanie mu jakiegokolwiek dodatkowego rabatu.

Syndyk masy upadłości (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej wskazał również, że pozew w niniejszej sprawie dotyczył sprawy

o zapłatę z zaległych faktur VAT nie zaś roszczeń pozwanego z tytułu gwarancji, albowiem ta ostatnia umowa była odrębna od samej umowy sprzedaży. Gwarancja prowadziła do odpowiedzialności odszkodowawczej gwaranta, o ile niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania przez gwaranta będzie następstwem okoliczności, za które gwarant ponosi odpowiedzialność zgodnie z art. 471 k.c. i następne. Roszczenia z tytułu niezgodności zakupionego

towaru z umową mogły być zaspokajane obecnie jedynie w oparciu o przepisy ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze, poprzez dokonanie stosownego zgłoszenia na listę wierzytelności (k. 115 – 116 verte).

W piśmie przygotowawczym z dnia 30 czerwca 2015 r. W. M. (1) zaprzeczył twierdzeniom podnoszonym przez stronę powodową, za wyjątkiem okoliczności, które wyraźnie przyznał. Zarzucił, że nigdy nie podnosił nieważności umowy sprzedaży. Po uzyskaniu informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego wobec powodowej spółki zgłosił swoją wierzytelność w postępowaniu upadłościowym w dniu 05 maja 2014 r. dokonując kompensaty kwoty głównej wierzytelności 3.899,85 zł z kwotą wierzytelności do potrącenia – 1.461,60 zł a w uzupełnieniu zgłoszenia wierzytelności z dnia 02 września 2014 r. pozwany zwiększył kwotę swojej wierzytelności z kwoty 3.899,85 zł do kwoty 5.084,35 zł.

Pozwany wskazał także, że odesłał w dniu 26 lutego 2015 r. przesłane mu przez upadłą spółkę potwierdzenie salda na dzień 31 grudnia 2014 r. z uwagami, że były one niezgodne z posiadanymi przez niego danymi księgowymi. Nie otrzymał przy tym żadnej informacji odnośnie odmówienia przez syndyka uznania zgłoszonej przez pozwanego wierzytelności a tym samym nie miał on podstaw do złożenia sprzeciwu. Zarzucił przy tym, że argumentacja strony powodowej, iż nie mógł żądać należnego rabatu ekspozycyjnego w związku z brakiem zapłaty za faktury numer (...), była nieuzasadniona. Gdyby nawet się z nią zgodzić, to jednak pozostawała jeszcze faktura ekspozycyjna numer (...) z dnia 06 czerwca 2013 r. na kwotę 2.564,55 zł, która winna zostać skorygowana o kwotę 2.273,90 zł według zasad warunków expo, na które powoływała się strona powodowa w piśmie z dnia 26 maja 2015 r. i których nie odrzucała jako niezasadnych. Faktura ta została bowiem zapłacona w dniu 15 października 2013 r., przy czym zapłacono ją jako kompensatę faktur z korektą wyliczeń obrotu i Bonusa za sprzedaż za II kwartał 2013 r., którą pozwany otrzymał dopiero w dniu 14 października 2013 r., a powinno to zostać wykonane bez zbędnej zwłoki zaraz po zakończeniu kwartału liczonego do Bonusa. Zatem to z przyczyn leżących po stronie powodowej, należność została uregulowana przelewem (...) dni po terminie wskazanym na fakturze. Wskazał również, że faktury sprzedaży bieżącej (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej wystawiała jako przedpłatowe. Tym samym zazwyczaj w momencie wystawiania faktur strona powodowa dysponowała już odpowiednimi środkami finansowymi na swoim rachunku bankowym wpłaconymi przez pozwanego za dostarczony mu towar.

W. M. (1) podniósł, że powodowa spółka sprzedawała urządzenia wraz z gwarancją dla klienta ostatecznego. Jeśli zatem gwarant nie wywiązał się ze swojego przyrzeczenia względem konsumenta, zrzucił ewentualne obowiązki naprawy na sprzedawcę. Pozwany w związku z niewywiązaniem się przez gwaranta z napraw urządzeń (...)u klientów detalicznych, jakie miały miejsce w okresie gwarancyjnym, dokonał na własny koszt naprawy u tych konsumentów, u których ujawniły się usterki podczas eksploatacji urządzeń w warunkach domowych. Gdyby natomiast pozwany nie uczynił tego, naraziłby się na ewentualne procesy sądowe o zwrot wartości urządzeń, które zostały sprzedane. Za pośrednictwem współpracującej z pozwanym firmy, ścierał z Francji części potrzebne do naprawy zepsutych urządzeń a następnie zlecał serwisowi dokonywanie napraw przesyłając mu części na miejsce. Uzupełnienie wierzytelności dokonane przez pozwanego w postępowaniu upadłościowym wynikało właśnie z kosztów, jakie W. M. (1) zmuszony został ponieść w związku z awariami urządzeń (...)mających miejsce w okresie gwarancyjnym, a z których to napraw (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej się nie wywiązała (k. 126 – 128).

Strona powodowa w piśmie procesowym oznaczonym jako pismo przygotowawcze numer 2 z dnia 10 lipca 2015 r. podniosła, że nie był trafny zarzut pozwanego, iż nie otrzymał informacji dotyczących nieuznania jego wierzytelności na liście wierzytelności sporządzonej przez syndyka powodowej spółki, albowiem informacja o sporządzeniu listy wierzytelności ogłoszona została zgodnie z art. 255. ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, a zatem pozwany mógł ją przeglądać w sekretariacie sądu. Syndyk natomiast nie miał obowiązku indywidualnego zawiadamiania każdego wierzyciela o uznaniu lub nie uznaniu zgłoszonej przez niego wierzytelności.

Syndyk masy upadłości (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej naprowadził, że zgodnie z art. 96. ustawy Prawo upadłościowe

i naprawcze wierzyciel, który chce skorzystać z prawa potrącenia składa o tym oświadczenie nie później niż przy zgłoszeniu wierzytelności. Pozwany zgłosił zarzut potrącenia w postępowaniu upadłościowym, lecz zarzut ten nie został uwzględniony przez syndyka. W. M. (1) w ustawowym terminie nie zgłosił sprzeciwu do listy wierzytelności a tym samym uznać należało, że nie dochował należytej procedury w zakresie dochodzenia swoich ewentualnych praw. Powoływanie się zatem przez pozwanego w niniejszym procesie na zasadność dokonanych korekt było niezasadne, skoro powyższe twierdzenia zostały już rozpatrzone w postępowaniu upadłościowym.

Strona powodowa podniosła również, że w księgowości strony powodowej i pozwanego istniały rozbieżności w zakresie naliczonych przez W. M. (1) a niezaakceptowanych przez syndyka masy upadłości „(...)” spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej korekt faktur sprzedaży wystawionych przez stronę powodową. Lista wierzytelności sporządzona w postępowaniu upadłościowym nie została jeszcze zatwierdzona przez sędziego komisarza a zatem była nieprawomocna.

Powodowa spółka powołała się przy tym na art. 263. ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, zgodnie z którym jeżeli odmowa uznania wierzytelności nastąpiła w postępowaniu upadłościowym obejmującym likwidację majątku upadłego, dochodzenie wierzytelności, której odmówiono uznania jest możliwe dopiero po umorzeniu lub zakończeniu postępowania upadłościowego.

Syndyk masy upadłości (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej wskazał, że podniesiony przez pozwanego zarzut potrącenia

w niniejszym postępowaniu był niedopuszczalny, albowiem gdyby został on uwzględniony także przez sędziego komisarza – to pozwany uzyskałby podwójne zaspokojenie dochodzonych roszczeń. W niniejszym stanie faktycznym zachodziła swoistego rodzaju zawisłość sprawy w zakresie wierzytelności dochodzonych przez pozwanego przy pomocy zarzutu potrącenia. Pozwany nie udowodnił istnienia swoich roszczeń, z których wywodził swoje uprawnienia do dokonania potrącenia, albowiem nie był uprawniony do samodzielnego dokonywania korekty faktur wystawionych przez stronę powodową. Tym samym wierzytelność przedstawiona przez W. M. (1) do potrącenia nie istniała.

Strona powodowa wskazała również, że fakt powoływania się przez pozwanego na przesłanie dokumentacji związanej ze wzajemnymi rozliczeniami stron i odebranie tejże dokumentacji przez G. K. nie miało znaczenia dla sprawy, albowiem nie miała ona uprawnień do składania oświadczeń w imieniu strony powodowej, szczególnie w zakresie wzajemnych uzgodnień salda należności (k. 139 – 141).

Pozwany w piśmie przygotowawczym z dnia 20 września 2015 r. przedstawił opis rozliczeń ekspozycyjnych w zakresie sprzedaży produktów marki D. (...).

W. M. (1) wskazał, że aby dokonać rozliczenia (korekty) zakupionych urządzeń na warunkach ekspozycyjnych należało dokonać zakupu wybranego urządzenia, które na fakturze zostało objęte rabatem w wysokości 55,00 % od ceny cennikowej. Kwota ta mogła jednak zostać obniżona o dodatkowy rabat (maksymalnie 39,9 %) w oparciu o Zasady sprzedaży ekspozycyjnej sprzętu (...)po spełnieniu przesłanek w postaci zakupu urządzeń do sprzedaży bieżącej w takiej ilości, aby ich wartość cennikowa „netto” stanowiła wielkość równą lub większą 2 do 8 – krotności wartości zakupu urządzenia ekspozycyjnego, według cen cennikowych „netto”. Z uwagi na dużą sprzedaż bieżącą urządzeń marki D. (...) (ponad 8 – krotność) pozwany mógł liczyć na wartość maksymalną dodatkowego rabatu.

W. M. (1) wskazał, że od dnia 30 września 2013 r. sprzedaż przekroczyła 8 – krotność wartości urządzenia ekspozycyjnego osiągając kwotę 42.284,78 zł, podczas gdy 8 – krotność wynosiła kwotę 40.623,58 zł (według cen cennikowych „netto”). Tym samym wypełniając warunki określone w Zasadach sprzedaży ekspozycyjnej sprzętu (...)pozwany mógł uzyskać dodatkową korektę 39,9 %, co w połączeniu z wcześniej udzielonym rabatem w wysokości 55,00 % dało łącznie 94,9 % rabatu.

Pozwany zaznaczył, że terminem rozliczenia ekspozycji był dzień 04 października 2013 r. (tj. 120 dni po wystawieniu faktury na urządzenie ekspozycyjne), natomiast W. M. (1) spełnił te warunki rozliczenia ekspozycji już na dzień 30 września 2013 r. W związku zatem z wystawieniem korekty bonusowej z dnia 14 października 2013 r., do wystawienia

której zobowiązana była powodowa spółka każdorazowo po zakończeniu kwartału, zapłata za fakturę numer (...) nastąpiła w dniu 15 października 2013 r.

W. M. (1) wyjaśnił również, że dodatkowa sprzedaż bieżąca od dnia 30 września 2013 r. do końca trwania ekspozycji, a nadto wypracowana przez niego nadwyżka stanowiła już amortyzację dodatkowo pobranych urządzeń na warunkach ekspozycyjnych określonych fakturą numer (...) i fakturą numer (...), których zapłaty niesłusznie domagała się strona powodowa, albowiem sama nie wypełniła zobowiązań, jakie leżały po jej stronie poprzez niedotrzymanie warunków umowy (k. 148 – 149).

W piśmie procesowym oznaczonym jako przygotowawcze numer 3 z dnia 16 października 2015 r. syndyk masy upadłości (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej podtrzymał swoje stanowisko co do braku istnienia wierzytelności po stronie pozwanego. Nadto zaprzeczył, aby sposób rozliczeń podany przez pozwanego w piśmie z dnia 20 września 2015 r. był zgodny z prawdą oraz przyjętymi przez strony uzgodnieniami.

Strona powodowa wskazała również, że w okresie obowiązywania cenników dołączonych przez pozwanego do akt sprawy, na rynku funkcjonowało kilku sprzedawców sprzętu (...). Wydruki z komputera zawierające jedynie cennik oraz opis i zdjęcia produktów D. (...) nie mogły świadczyć o ustaleniu przez strony rabatu w przypadku zamówienia sprzętu w określonej ilości (k. 160 – 161).

W piśmie procesowym oznaczonym jako pismo przygotowawcze numer 4 z dnia 24 listopada 2015 r. strona powodowa wskazała, że przedłożona przez pozwanego kopia cennika sprzętu (...) nie dowodziła, że została ona dołączona do konkretnej wiadomości przesłanej pocztą elektroniczną. Co więcej dowód z wydruku komputerowego nie został przewidziany w procedurze cywilnej, nadto nie miał on ani mocy dowodowej ani też znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (k. 171 – 172).

W. M. (1) w piśmie przygotowawczym z dnia 04 listopada 2015 r. wskazał, że (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej stosowała z pozwanym sposób porozumiewania się poprzez system teleinformatyczny i cenniki doręczone W. M. (1) w ten sposób były wiążące między stronami. Brak zatem podpisu na przesłanym cenniku nie miał znaczenia dla mocy cen tam wskazanych tym bardziej, że ceny te były ujawniane także w fakturach przesyłanych do pozwanego.

Pozwany wskazał również, że upadła spółka była wyłącznym dystrybutorem sprzętu De D. w Polsce i to u niego zaopatrywali się sprzedawcy (w tym pozwany) w sprzęt za ceny przekazywane w cenniku przez powodową spółkę (k. 174).

Bezsporne było, że (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej oraz W. M. (1) pozostawali ze sobą w stałych stosunkach gospodarczych w zakresie sprzedaży produktów m. in. marek (...) i (...). Poza sporem było, że (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej sprzedawała i dostarczała W. M. (1) zamówiony wcześniej sprzęt AGD w zamian za wynagrodzenie, które każdorazowo było określane

w fakturze VAT zgodnie z cennikiem produktów wyprodukowanych przez „Fagormastercook” spółkę akcyjną w upadłości likwidacyjnej. Nie było sporu co do tego, że postanowieniem z dnia 18 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu Wydział VIII Gospodarczy w sprawie prowadzonej pod sygnaturą akt VIII GU 291/13 ogłosił upadłość (...) spółki akcyjnej. Bezsporne było, że po uzyskaniu informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego i problemach finansowych (...) spółki akcyjnej w (...) dokonał zgłoszenia przysługujących mu względem upadłej spółki wierzytelności na łączną kwotę 2.438,25 zł. Kwota ta wynikała ze skompensowania kwoty wierzytelności głównej w wysokości 3.899,85 zł o kwotę wierzytelności do potrącenia – 1.461,60 zł (tj. kwoty 742,05 z faktury nr (...) oraz kwoty 719,55 zł z faktury nr (...)). Poza sporem było, że pismem z dnia 02 września 2014 r. W. M. (1) uzupełnił zgłoszenie wierzytelności w postępowaniu upadłościowym z kwoty 3.899,85 zł do kwoty 5.084,35 zł „brutto”. Nie było sporu co do tego, że powyższe uzupełnienie wynikało z kosztów, jakie W. M. (1) poniósł w związku z awariami urządzeń (...) u klientów detalicznych i z tytułu napraw awarii, jakie miały miejsce w okresie gwarancyjnym, z których to napraw gwarant – (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej – się nie wywiązała.

II

Bezsporne było, że (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej oraz W. M. (1) pozostawali ze sobą w stałych stosunkach gospodarczych w zakresie sprzedaży produktów m. in. marek (...) i „(...)” (k. 2 – 3 verte, k. 27 – 31). Poza sporem było, że (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej sprzedawała i dostarczała W. M. (1) zamówiony wcześniej sprzęt AGD w zamian za wynagrodzenie, które każdorazowo było określane w fakturze VAT zgodnie z cennikiem produktów wyprodukowanych przez (...) spółkę akcyjną w upadłości likwidacyjnej (k. 2 – 3 verte, k. 27 – 31). Nie było sporu co do tego, że postanowieniem z dnia 18 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu Wydział VIII Gospodarczy w sprawie prowadzonej pod sygnaturą akt VIII GU 291/13 ogłosił upadłość (...) spółki akcyjnej (k. 2 – 3 verte, k. 7 – 11 verte, k. 27 – 31). Bezsporne było, że po uzyskaniu informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego i problemach finansowych „(...)” spółki akcyjnej w (...) dokonał zgłoszenia przysługujących mu względem upadłej spółki wierzytelności na łączną kwotę 2.438,25 zł (k. 27 – 31, k. 38 – 42, k. 43). Kwota ta wynikała ze skompensowania kwoty wierzytelności głównej w wysokości 3.899,85 zł o kwotę wierzytelności do potrącenia – 1.461,60 zł (tj. kwoty 742,05 z faktury nr (...) oraz kwoty 719,55 zł z faktury nr (...)) (k. 27 – 31, k. 36 – 37, k. 38 – 42, k. 45 – 46). Poza sporem było, że pismem z dnia 02 września 2014 r. W. M. (1) uzupełnił zgłoszenie wierzytelności w postępowaniu upadłościowym z kwoty 3.899,85 zł do kwoty 5.084,35 zł „brutto” (k. 27 – 31, k. 34 – 35, k. 36 – 37). Nie było sporu co do tego, że powyższe uzupełnienie wynikało z kosztów, jakie W. M. (1) poniósł w związku z awariami urządzeń (...)u klientów detalicznych i z tytułu napraw awarii, jakie miały miejsce w okresie gwarancyjnym, z których to napraw gwarant – (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej – się nie wywiązała (k. 27 – 31, k. 34 – 35, k. 126 – 128).

Sąd Rejonowy w Tarnowie ustalił ponadto następujący stan faktyczny:

Strona powodowa – (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej prowadziła działalność gospodarczą w zakresie m. in. produkcji i sprzedaży sprzętu gospodarstwa domowego.

Dowód: wydruki informacji odpowiadającej odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego – k. 7 – 11 verte , k. 119 – 121.

W. M. (1) prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...).

Dowód: wydruk z Centralnej Ewidencji i (...) Gospodarczej – k. 12.

(...) spółka akcyjna oraz W. M. (1) ustalili, że z dniem 01 marca 2012 r. (...) spółka akcyjna będzie dokumentować zawierane pomiędzy nimi transakcje w formie elektronicznej. W. M. (1) wyraził zgodę na przesyłanie faktur w formie elektronicznej w formacie PDF na adres e-mail: (...)

Dowód: odpis akceptacji przesyłania faktur w formie elektronicznej – k. 13.

Zasady sprzedaży ekspozycyjnej sprzętu (...)(dalej: „Zasady”) przewidywały, że zakup ekspozycji dokonany w dniach 01 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. następował będzie z rabatem 55,00 % w przypadku odroczonego terminu płatności (pkt 1) a czas trwania ekspozycji wynosił 180 dni (pkt 2). Za początek okresu rozliczeniowego uznano datę dokonania pierwszego zakupu ekspozycyjnego (pkt 4). Punkt 3 Zasad przewidywał, że w przypadku, gdy w okresie trwania ekspozycji (okres rozliczeniowy) kontrahent dokona zakupów na standardowych warunkach, przysługiwać mu będzie dodatkowy rabat doliczany do faktury ekspozycyjnej w wysokości 39,9 % w przypadku zakupu na 8 – krotność wartości ekspozycji (liczonej w cenach cennikowych „netto”). Dodatkowy rabat przyznawany był w formie korekty na fakturze ekspozycyjnej, a jego wypłata miała nastąpić przez kompensatę należności z fakturami, których termin płatności przypadał później niż ostatni dzień okresu rozliczeniowego (pkt 5). Warunkiem naliczenia rabatu było terminowe uiszczenie wszystkich płatności, których termin nastąpił przed zakończeniem okresu rozliczeniowego ekspozycji (pkt 6).

Dowód: wydruk Zasad sprzedaży ekspozycyjnej sprzętu (...) zakupionego w dniach od 01 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. – k. 49.

(...) spółka akcyjna i W. M. (1) stosowały w swoich stosunkach gospodarczych Zasady sprzedaży ekspozycyjnej sprzętu (...) a (...) spółka akcyjna naliczała przy wystawianiu faktur stosowany rabat.

Dowód: przesłuchanie pozwanego W. M. (1) – k. 178 verte – 180; wydruk i wiadomości przesłanych pocztą elektroniczną – k. 55, k. 81 – 82.

(...) spółka akcyjna i W. M. (1) w zakresie dokonywanych zamówień porozumiewali się drogą elektroniczną, w imieniu strony powodowej wiadomości pocztą elektroniczną wysyłała E. G. (1) z adresu: (...), natomiast W. M. (1) wysyłał pocztą elektroniczną z adresu: (...)

Dowód: wydruki wiadomości przesłanych pocztą elektroniczną – k. 55, k. 81 – 82, k. 132; przesłuchanie pozwanego W. M. (1) – k. 178 verte – 180 .

W dniu 15 lutego 2013 r. i w dniu 01 lipca 2013 r. W. M. (1) zostały przesłane na jego adres poczty elektronicznej nowe cenniki D. D. (jako załączniki do wiadomości). W imieniu strony powodowej wiadomości wysyłała M. W. z adresu: (...)

Dowód: wydruki wiadomości przesłanych pocztą elektroniczną – k. 163 – 164, k. 175 – 176; wydruk cennika (...) z dnia 01 lipca 2013 – k. 150 – 159 verte .

W okresie od 06 czerwca 2013 r. do dnia 24 października 2013 r. „(...)” spółka akcyjna wystawiła W. M. (1) 16 faktur za sprzedany przez spółkę towar na łączną kwotę 47.201,01 zł „netto” (58.057,25 zł „brutto”). Faktury były przesyłane przez (...) spółkę akcyjną pocztą elektroniczną. Faktury były wystawiane przez E. G. (1), K. K.i G. K..

Dowód: odpis faktury VAT numer (...) z dnia 30 września 2013 r. – k. 14; odpis faktury VAT numer (...) z dnia 24 października 2013 r. – 16; wydruki faktur VAT wraz z wydrukami wiadomości przesyłanych pocztą elektroniczną – k. 50 – 79.

W dniu 14 października 2013 r. E. G. (1) przesłała na adres poczty elektronicznej W. M. (1) zbiorczą fakturę korygującą VAT numer KFZ (...) datowaną na dzień 30 września 2013 r. na kwotę -1.619,47 zł jako „rabat z tytułu bonusu kwartalnego”.

Dowód: wydruk wiadomości przesłanej pocztą elektroniczną wraz z wydrukiem zbiorczej faktury korygującej VAT numer KFZ (...) z dnia 30 września 2013 r. na kwotę -1.619,47 – k. 132 – 133.

(...) spółka akcyjna zawarła z W. M. (1) umowę sprzedaży okapu zintegrowanego a w związku z jej zawarciem jako sprzedawca wystawiła w dniu 30 września 2013 r. fakturę VAT numer (...) na kwotę 742,05 zł z terminem płatności określonym na dzień 28 stycznia 2014 r.

Dowód: odpis faktury VAT numer (...) z dnia 30 września 2013 r. – k. 14.

Tego samego dnia wystawiona została dyspozycja wydania z magazynu numer (...).

Dowód: odpis dyspozycji wydania z magazynu numer (...) 53 – k. 15.

(...) spółka akcyjna zawarła z W. M. (1) umowę sprzedaży płyty elektrycznej. W związku z zawarciem umowy sprzedaży sprzedawca wystawił w dniu 24 października 2013 r. fakturę VAT numer (...) na kwotę 719,55 zł z terminem płatności określonym na dzień 21 lutego 2014 r.

Dowód: odpis faktury VAT numer (...) z dnia 24 października 2013 r. – k. 16.

W tym samym dniu wystawiona została dyspozycja wydania z magazynu numer (...).

Dowód: odpis dyspozycji wydania z magazynu numer (...) 40 – k. 17.

Postanowieniem wydanym pod sygnaturą akt VIII GU 291/13 w dniu 18 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu Wydział VIII Gospodarczy ogłosił upadłość (...) spółki akcyjnej obejmującej likwidację majątku. Do jej reprezentowania powołany został syndyk.

Dowód: wydruki informacji odpowiadającej odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego – k. 7 – 11 verte , k. 119 – 121.

W dniu 16 kwietnia 2014 r. Dom Serwisowy spółka z ograniczoną odpowiedzialnością siedzibą w Krakowie wystawiła na W. M. (1) fakturę VAT numer (...) na kwotę 180,00 zł za naprawę śmigła (klejenie dolnego ramienia).

Dowód: odpis faktury VAT numer (...) z dnia 16 kwietnia 2014 r. – k. 45.

W dniu 20 listopada 2013 r. P.H.U. (...) B. G. wystawił na pozwanego fakturę VAT numer (...) na kwotę 150,00 zł za czyszczenie wewnętrznej części wyświetlacza, diagnozę poprawności drzwi piekarnika (...)

Dowód: odpis faktury VAT numer (...) z dnia 20 listopada 2013 r. – k. 46.

W dniu 14 czerwca 2014 r. Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe (...) wystawiło na W. M. (1) fakturę VAT numer (...)(...) na łączną kwotę 1.000,00 zł za zakup silnika do okapu, wariatora do okapu i śmigła dolnego do okapu.

Dowód: odpis faktury VAT numer (...) (...) z dnia 24 czerwca 2013 r. – k. 37.

W dniu 03 lipca 2014 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. wystawiła na W. M. (1) fakturę VAT numer (...) na kwotę 184,50 zł w związku z wykonaniem usługi serwisowej.

Dowód: odpis faktury numer (...) z dnia 03 lipca 2014 r. na kwotę 184,50 zł – k. 36.

W piśmie z dnia 05 maja 2014 r. W. M. (1) dokonał zgłoszenia wierzytelności w postępowaniu upadłościowym prowadzonym w stosunku do „(...)” spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej obejmującego wierzytelność w łącznej kwocie 3.899,85 zł. W zgłoszeniu wierzytelności wskazał, że (...) spółce akcyjnej w upadłości likwidacyjnej przysługiwały wobec niego wierzytelności w kwotach 742,05 zł i 719,55 zł, w związku z czym dokonał potrącenia tych kwot, przez co zgłoszona przez niego kwota do masy upadłości wyniosła 2.438,25 zł. W zgłoszeniu wierzytelności W. M. (1) podał, że jego wierzytelność powstała w wyniku konieczności poniesienia przez niego kosztów związanych z tytułu napraw awarii mających miejsce w okresie gwarancyjnym, z których to napraw gwarant – (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej się nie wywiązała. Na dochodzoną przez niego w postępowaniu upadłościowym wierzytelność złożyły się również rabaty w wysokości 39,9 % rabatu ekspozycyjnego jako dodatkowego do pierwotnie zastosowanego w wysokości 55,00 %, którego W. M. (1) nie otrzymał.

Dowód: zgłoszenie wierzytelności w postępowaniu upadłościowym z dnia 05 maja 2014 r. wraz z odpisem pisemnego potwierdzenia nadania przesyłki listowej poleconej – k. 38 – 44; przesłuchanie pozwanego W. M. (1) – k. 179 – 180.

W piśmie z dnia 02 września 2014 r. W. M. (1) dokonał uzupełnienia zgłoszenia wierzytelności w postępowaniu upadłościowym prowadzonym w stosunku do (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej zwiększając kwotę swojej wierzytelności, która winna zostać ujęta w kategorii IV z kwoty 3.899,85 zł do kwoty 5.084,35 zł „brutto”. Zwiększenie kwoty spowodowane zostało koniecznością poniesienia przez W. M. (1) dalszych kosztów związanych z tytułu napraw awarii mających miejsce w okresie gwarancyjnym, z których to napraw gwarant – (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej się nie wywiązała.

Dowód: uzupełniające zgłoszenie wierzytelności w postępowaniu upadłościowym z dnia 02 września 2014 r. wraz z odpisem pisemnego potwierdzenia nadania przesyłki listowej poleconej – k. 34 – 35, k. 43.

W piśmie wysłanym w dniu 27 stycznia 2014 r. (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej zwróciła się do W. M. (1) o potwierdzenie salda na dzień 31 grudnia 2014 r., w którym wskazano, że łączne zobowiązanie W. M. (1) wobec (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej wynosiło łącznie 1.461,60 zł, na którą to sumę składały się kwoty 742,05 zł i 719,55 zł.

Dowód: odpis potwierdzenia salda na dzień 31 grudnia 2014 r. wysłanego przez (...) spółkę akcyjną w upadłości likwidacyjnej – k. 129; przesłuchanie pozwanego W. M. (1) – k. 178 verte – 180.

W odpowiedzi na pismo (...) spółki akcyjnej w (...) nie potwierdził zgodności wskazanego salda i w pisemnym oświadczeniu sporządzonym na treści powyższego dokumentu stwierdził, że (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej zalegała

z zapłatą na jego rzecz łącznie sumy 3.622,75 zł ($5.084,35 - 1.461,60 = 3.622,75$).

Dowód: odpis potwierdzenia salda na dzień 31 grudnia 2014 r. wysłanego przez (...) spółkę akcyjną w upadłości likwidacyjnej z oświadczeniem W. M. (1) – k. 130; przesłuchanie pozwanego W. M. (1) – k. 178 verte – 180.

Syndyk Masy Upadłości (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej nie uznał wierzytelności W. M. (1) w kwocie łącznej 5.084,35 zł oraz podważył skuteczność podniesionego przez wierzyciela zarzutu potrącenia, gdyż wierzytelność W. M. (1) nie została ujęta w księgach rachunkowych upadłej spółki i nie została przez nią uznana.

Dowód: odpis z listy wierzytelności w postępowaniu upadłościowym obejmującym likwidację majątku dłużnika (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej – k. 122.

Powyższy stan faktyczny sprawy w części sąd uznał za bezsporny na podstawie art. 229. k.p.c.

Otóż bezsporne było pomiędzy stronami, że (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej oraz W. M. (1) pozostawali ze sobą w stałych stosunkach gospodarczych w zakresie sprzedaży produktów m. in. marek (...) i (...). Poza sporem było, że (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej sprzedawała i dostarczała W. M. (1) zamówiony wcześniej sprzęt AGD w zamian za wynagrodzenie, które każdorazowo było określane w fakturze VAT zgodnie z cennikiem produktów wyprodukowanych przez (...) spółkę akcyjną w upadłości likwidacyjnej. Nie było sporu co do tego, że postanowieniem z dnia 18 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu Wydział VIII Gospodarczy w sprawie prowadzonej pod sygnaturą akt VIII GU (...) ogłosił upadłość (...) spółki akcyjnej. Bezsporne było, że po uzyskaniu informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego i problemach finansowych (...) spółki akcyjnej w (...) dokonał zgłoszenia przysługujących mu względem upadłej spółki wierzytelności.

Okoliczności powyższe zostały przytoczone przez strony tak w pozwie jak i w sprzeciwie od nakazu zapłaty oraz w dalszych pismach procesowych stron. Jako że przyznanie powołanych okoliczności wynikających z pisemnych oświadczeń obu stron nie budziło w świetle przeprowadzonego postępowania dowodowego wątpliwości, okoliczności te zostały uznane za prawdziwe. Fakty te znalazły częściowo potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym w szczególności w postaci dokumentów i odpisów dokumentów oraz wydruków. Dlatego też, zważywszy na zasadę wyrażoną w art. 229. k.p.c., fakty te sąd uznał za udowodnione.

Powyższy stan faktyczny sprawy w części sąd uznał w znikomym zakresie za bezsporny również na podstawie art. 230. k.p.c.

Bezsporne było, że W. M. (1) dokonał zgłoszenia wierzytelności

w łącznej kwocie 2.438,25 zł w postępowaniu upadłościowym prowadzonym wobec (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej. Poza sporem było, że kwota ta wynikała ze skompensowania kwoty wierzytelności głównej w wysokości 3.899,85 zł o kwotę wierzytelności do potrącenia – 1.461,60 zł (tj. kwoty 742,05 z faktury numer (...) oraz kwoty 719,55 zł z faktury numer (...)). Nie było sporu co do tego, że pismem z dnia 02 września 2014 r. W. M. (1) uzupełnił zgłoszenie wierzytelności w postępowaniu upadłościowym z kwoty 3.899,85 zł do kwoty 5.084,35 zł „brutto”. Bezsporne było, że powyższe uzupełnienie wynikało z kosztów, jakie W. M. (1) poniósł w związku z awariami urządzeń (...)u klientów detalicznych z tytułu napraw awarii, jakie miały miejsce w okresie gwarancyjnym, z których to napraw gwarant – (...) spółka akcyjna w upadłości likwidacyjnej – się nie wywiązała.

Fakty te przytoczone przez pozwanego w sprzeciwie od nakazu zapłaty oraz w dalszych pismach procesowych pozwanego nie doczekały się z drugiej strony wyraźnego zaprzeczenia czy też potwierdzenia. Skoro zatem strona przeciwna nie wypowiedziała się co do przytoczonych okoliczności, fakty te sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, mógł uznać za przyznane a w konsekwencji za rzeczywiście zaistniałe.

Rekonstrukcji stanu faktycznego sąd dokonał w znacznej części na podstawie odpisów dokumentów i wydruków zgromadzonych w toku postępowania dowodowego. Sąd nie dopatrzył się uchybień w ich treści oraz formie.

Dowody z odpisów dokumentów urzędowych jak i z odpisów dokumentów prywatnych oraz z wydruków sąd uznał w całości za autentyczne i wiarygodne. Żadna ze stron ich nie kwestionowała, tak pod względem poprawności formalnej jak i materialnej. Nie ujawniły się też jakiegokolwiek okoliczności podważające moc dowodową tych dokumentów, które należałoby brać pod uwagę z urzędu. Domniemania, z których korzystają dokumenty urzędowe jak i prywatne [autentyczności i złożenia zawartego w nim oświadczenia przez osobę, która podpisała dokument prywatny (vide: T. Ereciński, „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze. Część druga. Postępowanie zabezpieczające. Tom 1”, wydanie 2, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2007 r., pod red. T. Erecińskiego, s. 576, teza 11 do art. 245, s. 590, teza 1 do art. 253)], pozostały niewzruszone. Dokumenty urzędowe zostały sporządzone zgodnie z właściwymi przepisami przez powołane do tego organy państwowe i w zakresie ich kompetencji, w związku z czym w świetle art. 244. § 1. k.p.c. w zw. z art. 233. § 1. k.p.c. stanowiły dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Z kolei dokumenty prywatne stanowiły dowód tego, że osoby, które je podpisały, złożyły oświadczenia zawarte w dokumentach (art. 245. k.p.c. w zw. z art. 233. § 1. k.p.c.). Wydruki natomiast stanowiły dowód co do istnienia zapisu komputerowego o określonej treści, która została w nich zawarta, w chwili dokonywania wydruku (k. 309. k.p.c. w zw. z art. 233. § 1. k.p.c.) (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 08 lutego 2013 r., sygn. akt I ACa 1399/12, nie publ., LEX numer 1362755).

Osobnego omówienia wymagały natomiast wydruki w postaci Zasad sprzedaży ekspozycyjnej sprzętu (...) (k. 49), cennika produktów D. (...) (k. 150 – 159 verte) oraz wiadomości wysłanych pocztą elektroniczną a przesyłanych między stronami, które to wydruki przedłożył jedynie pozwany.

Dokument prywatny jakkolwiek nie został wyposażony w domniemanie prawne zgodności jego treści z rzeczywistym stanem, to jednak może stanowić samodzielny środek dowodowy i w oparciu o jego treść sąd ma możliwość wyrokowania. Dokument prywatny pozostaje jednym z dowodów wymienionych w kodeksie postępowania cywilnego i podlega ocenie tak jak wszystkie inne dowody (vide: art. 233. § 1. k.p.c.). Może zatem stanowić podstawę ustaleń faktycznych i wyrokowania (vide: wyrok i uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2004 r., sygn. akt IV CK 474/03, publ. OSNC 2005 r., nr 6, poz. 113; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 września 1985 r., sygn. akt IV PR 200/85, publ. OSNCP 1986 r., nr 5, poz. 84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 03 października 2000 r., sygn. akt I CKN 804/98, nie publ., LEX nr 50890).

Dokument prywatny w świetle brzmienia art. 253. k.p.c. ma znacznie mniejszą moc dowodową, jeżeli miałby świadczyć na rzecz strony, która go sporządziła. Ma za to dużą wartość dowodową, jeśli pochodzi od osoby trzeciej, niezwiązanej ze stronami i od nich niezależnej. Założyć bowiem można wówczas, że intencją wystawcy takiego dokumentu nie było wzmocnienie bądź też osłabienie którejkolwiek ze stron postępowania (vide: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego

z dnia 06 listopada 2002 r., sygn. akt I CKN 1280/2000, nie publ., LEX nr 78358). Wskazane wyżej dokumenty uznać można było co najwyżej za równoważne dokumentom prywatnym (art. 309. k.p.c. w zw. z art. 245. k.p.c.).

Przepis art. 309 k.p.c. stanowi formalną podstawę przeprowadzenia dowodu z takich środków dowodowych jak np. wydruki komputerowe w postaci wiadomości przesyłanych pocztą elektroniczną. Pogląd powyższy potwierdził także Sąd Najwyższy, który stwierdził, iż „nie do przyjęcia jest teza, że skoro wydruki komputerowe nie spełniają wymogów dokumentów, i tym samym nie mogą zostać uznane za dowód w procesie. Nawet jeśli podzielić pogląd, że skoro niepodpisane wydruki komputerowe nie stanowią dokumentu w rozumieniu art. 244 i 245 KPC, to należy uwzględnić, iż w Kodeksie postępowania cywilnego nie zawarto zamkniętego katalogu środków dowodowych i dopuszczalne jest skorzystanie z każdego źródła informacji o faktach istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, jeśli tylko nie jest to sprzeczne z przepisami prawa. W rachubę wchodziła zatem ewentualność zastosowania przepisu art. 309 KPC. Przepis ten odnosi się bowiem do innych niż wyraźnie wymienionych w kodeksie środków dowodowych i tym samym może mieć zastosowanie także do wydruków komputerowych” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 05 listopada 2008 r., sygn. akt I CSK 138/08, nie publ., LEX numer 548795, Legalis numer 553457). Wbrew zatem stanowisku strony powodowej wydruki przedłożone przez pozwanego w tym wydruki wiadomości przesłanych pocztą elektroniczną mogły stanowić podstawę do czynienia przez sąd ustaleń faktycznych w szczególności dlatego, że treść tych wydruków korespondowała częściowo z dowodem w postaci przesłuchania W. M. (1).

Strona powodowa mocy dowodowej tych wydruków nie zakwestionowała żadnym dowodem. Wskazywała jedynie, że wydruki wiadomości przesłanych pocztą elektroniczną nie zostały przewidziane w procedurze cywilnej jako środki dowodowe, zatem nie mogły stanowić dowodu w sprawie, nadto nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Strona powodowa zarzuciła jedynie, że przedłożona przez pozwanego kopia cennika nie została dołączona do konkretnej wiadomości przesłanej pocztą elektroniczną. Takie stanowisko strony powodowej wobec środków tych środków dowodowych nie zasługiwało na uwzględnienie. Również twierdzenia, że przedstawione przez pozwanego dokumenty nie zostały podpisane i potwierdzone przez osobę uprawnioną do reprezentowania strony powodowej nie mogły stanowić podstaw do tego, aby odmówić im waloru wiarygodności tym bardziej, iż przeprowadzone dowody z pozostałych odpisów dokumentów potwierdziły, że zgodne z rzeczywistością były twierdzenia pozwanego w tym zakresie.

Przy takim stanowisku strony powodowej względem przedłożonych dokumentów sąd uznał, że zasadność udzielenia rabatu pozwanemu oraz wysokość cen detalicznych oferowanych przez stronę powodową produktów marki D. (...) należało badać w oparciu o ustalone między stronami Zasady, dotychczas wystawione faktury VAT oraz pozostałą korespondencję prowadzoną za pośrednictwem poczty elektronicznej między stronami. Zasadność stosowania cen produktów określonych w cenniku nie została skutecznie zakwestionowana przez stronę powodową, która ograniczyła swój zarzut jedynie do stwierdzenia, że brak było dowodu na dołączenie go do konkretnej wiadomości przesłanej pocztą elektroniczną. Z treści wiadomości przesłanej pocztą elektroniczną w dniu 22 sierpnia 2013 r. (k. 175) jednoznacznie wynikało, że jako załącznik do niej został wysłany pozwanemu „Cennik_DD_01 07 201”, zaś w treści tematu wiadomości M. W. wpisała „FW: nowy cennik (...)– 01.07. 2013” (k. 175). Tym samym pozbawione podstaw były twierdzenia strony powodowej, że przedmiotowy cennik nie został dołączony do konkretnej wiadomości. Co więcej – złożony do akt sprawy cennik (k. 150 – 159 verte) zawierał na pierwszej stronie informację „cennik 01.07.2013”. Brak było podstaw również do uznania, że M. W. była osobą nieuprawnioną do reprezentacji powodowej spółki. W stosunkach gospodarczych między przedsiębiorcami, a tym bardziej w przypadku gdy jedną ze stron jest znana i dobrze prosperująca firma na rynku można oczekiwać, że osoby, które w jej imieniu kontaktują się z kontrahentami, pozostają uprawnione do przesyłania wiadomości mających znaczenie dla utrzymywania kontaktów gospodarczych. Co więcej – również w wiadomości przesłanej pocztą elektroniczną do E. G. (1) w dniu 14 sierpnia 2012 r. (a więc blisko rok wcześniej) kopia wiadomości przesłana została do M. W.. Trudno zatem przyznać rację stronie powodowej, że ta osoba nie była uprawniona do przesyłania wiadomości pozwanemu. Gdyby nawet uznać, że tak faktycznie było – to i tak w rzeczywistości strona powodowa wystawiała na pozwanego faktury obejmujące towary na kwoty wskazane w przesłanym cenniku. Tym samym pozwany przedłożonymi do akt sprawy odpisami dokumentów i wydrukami zaprzeczył twierdzeniom powodowej spółki w tym zakresie,

a ona sama nie przedstawiła dowodu przeciwnego. Wręcz przeciwnie – w uzasadnieniu pozwu strona powodowa sama przyznała, że faktury wystawiane były na kwoty określone w cenniku produktów wyprodukowanych przez stronę powodową (k. 3). Stosowanie rabatów między stronami potwierdziła przede wszystkim zbiorcza faktura korygująca VAT nr KFZ (...) datowana na dzień 30 września 2013 r. na kwotę -1.619,47 zł, w której jako tytuł wystawienia faktury wskazano „rabat z tytułu bonusu kwartalnego”. Fakturę wystawiła E. G. (1). Skoro poprzednie 14 faktur za zakup sprzętu przez pozwanego wystawiła ta osoba, to istotnie uznać należało, że była to osoba uprawniona tym bardziej, iż nie kwestionowała tego nawet sama strona powodowa.

Strona powodowa nie pofatygowała się do przedstawienia wydruków cenników, które obowiązywały u niej w tym samym okresie, a tym samym wskazujących na ceny identycznych produktów .. (...) tych też powodów wydruk cennika i wiadomości przesłanych pocztą elektroniczną oraz Zasad zostały uznane przez sąd na podstawie art. 309. k.p.c. jako środki dowodowe zbliżone swym charakterem do dokumentów i mogące stanowić oparcie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Część przeprowadzonych przez sąd dowodów z odpisów dokumentów i wydruków zgromadzonych w sprawie nie stanowiła podstawy do czynienia ustaleń faktycznych, gdyż dowody te nie dotyczyły okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy albo też okoliczności nimi stwierdzone zostały przyznane przez strony w toku procesu.

Przesłuchanie W. M. (1) w charakterze strony stanowiło podstawę czynionych ustaleń faktycznych, jako że w zakresie okoliczności relewantnych

z punktu widzenia rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy jego twierdzenia co do zasady jawiły się jako jasne i logiczne, a nadto wykazywały wewnętrzną spójność między sobą i korespondowały z pozostałą częścią materiału dowodowego. W. M. (1) w sposób bardzo dokładny przedstawił zasady współpracowania ze stroną powodową, w tym warunki przyznawania rabatów na zakup sprzętu gospodarstwa domowego, okoliczności związane ze zgłoszeniem wniosku w postępowaniu upadłościowym wobec powodowej spółki. Sąd nie znalazł powodów, by kwestionować którąkolwiek część depozycji pozwanego tym bardziej, że strona powodowa nie przedstawiła żadnego dowodu, który mógłby poddać w wątpliwość te depozycje.

Sąd postanowił pominąć dowód z przesłuchania strony powodowej i przedstawiciela upadłej spółki, gdyż zgłoszone pozostałe środki dowodowe pozwoliły w wystarczającym stopniu wyjaśnić fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 299. k.p.c. w zw. z art. 227. k.p.c.) a ponadto żadna ze stron tego środka dowodowego nie zaoferowała.

III

Sąd Rejonowy w Tarnowie zważył, co następuje:

Powództwo okazało się w całości bezzasadne na skutek podniesienia przez stronę pozwaną zarzutu dokonania potrącenia wierzytelności z tytułu niewykonania przez (...) spółkę akcyjną w upadłości likwidacyjnej zobowiązania z tytułu umowy wzajemnej o współpracy polegającej na sprzedaży produktów określonych marek poprzez uwzględnianie w cenach sprzedaży kolejnych produktów rabatów udzielonych W. M. (1) z tytułu wypracowanego przez niego obrotu, w związku z czym zostało oddalone, przez co całe roszczenie dochodzone przez stronę powodową uległo umorzeniu.

Syndyk masy upadłości (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej wystąpił z żądaniem zasądzenia od pozwanego W. M. (1) kwoty 1.461,60 zł na podstawie art. 535. § 1. k.c. i art. 353¹. k.c. oraz art. 471. k.c., art. 476. k.c. i art. 477. § 1. k.c. wraz z odsetkami liczonymi od kwot

- 742,05 zł od dnia 29 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty oraz
- 719,55 zł od dnia 22 lutego 2014 r. do dnia zapłaty

w oparciu o art. 359. § 1. i § 2. k.c. oraz 481. § 1. i § 2. zd. I. k.c.

Zgodnie z art. 535. § 1. k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

W myśl art. 353¹. k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współzycia społecznego.

Stosownie do brzmienia art. 471. k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Po myśli art. 476. k.c. dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela. Nie dotyczy to wypadku, gdy opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Stosownie do treści art. 477. § 1. k.c. w razie zwłoki dłużnika wierzyciel może żądać, niezależnie od wykonania zobowiązania, naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki.

Odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu (art. 359. § 1. k.c.).

Jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe (art. 359. § 2. k.c.).

Po myśli art. 481. § 1. k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (art. 481. § 2. zd. I. k.p.c.).

Norma art. 535. § 1. k.c. zawiera regulację statuującą umowę sprzedaży, określa elementy przedmiotowo istotne (essentialia negotii) umowy sprzedaży oraz zasadnicze obowiązki stron umowy sprzedaży. Stosownie do brzmienia tego przepisu umowa sprzedaży pozostaje umową konsensualną, tj. dochodzi do skutku w wyniku osiągnięcia porozumienia przez kontrahentów, jest umową dwustronnie zobowiązującą, odpłatną oraz wzajemną, gdyż świadczenie jednej strony umowy sprzedaży ma stanowić ekwiwalent świadczenia drugiej strony.

Podstawowymi obowiązkami sprzedawcy wynikającymi z umowy sprzedaży jest przeniesienie na kupującego własności sprzedawanej rzeczy i jej wydanie kupującemu natomiast na kupującym ciąży obowiązek odebrania sprzedanej rzeczy i zapłaty umówionej ceny. Obowiązki te statuowane zostały w przepisie art. 535. § 1. k.c.

Na podstawie poczynionych ustaleń faktycznych należało stwierdzić, że pomiędzy (...) spółką akcyjną a W. M. (1) doszło do zawarcia dwóch umów zawierających elementy przedmiotowo istotne właściwe dla umowy sprzedaży, w wyniku których (...) spółka akcyjna zobowiązała się sprzedać W. M. (1) towary w postaci sprzętu gospodarstwa domowego zaś W. M. (1) zobowiązał się do zapłaty cen sprzedaży.

Na podstawie poczynionych ustaleń faktycznych należało stwierdzić, że wysokość jak i zasadność istnienia roszczenia, z którym wystąpiła strona powodowa przeciwko pozwanemu były bezsporne między stronami i to jeszcze przed wszczęciem postępowania. W. M. (1) nie przeczył bowiem okolicznościom związanym z wystawieniem przez (...) spółkę akcyjną w upadłości likwidacyjnej faktur VAT numer (...) z dnia 30 września 2013 r. i numer (...) z dnia 24 października 2013 r. oraz faktom braku uiszczenia przez niego należności z nich wynikających.

W wyniku zawartych umów sprzedaży strona powodowa w całości wykonała swe obowiązki, tj. przeniosła na kupującego własność sprzedanych rzeczy i wydała mu rzeczy, czego nie można powiedzieć o pozwanym. Umowy obliowały pozwanego do zapłaty ceny i odebrania sprzedanych rzeczy, W. M. (1) do dnia zamknięcia rozprawy i wydania wyroku jednak nie uczynił zadość

w sposób należyty swemu podstawowemu obowiązkowi. O ile bowiem sprzedawca wywiązał się ze swych obowiązków w całości, to kupujący nie zrealizował ciężącego na nim obowiązku, tj. nie zapłacił ceny za przedmioty, które zostały mu sprzedane i wydane.

Nie spełniając swego świadczenia w postaci zapłaty ceny za sprzedane i wydane rzeczy pozwany sprzeniewierzył się nie tylko obowiązkowi kupującego sformułowanemu w art. 535. § 1. k.c., tj. polegającemu na zapłacie umówionej ceny ale i zasadzie leżącej u podwalin prawa zobowiązań, zgodnie z którą *pacta sunt servanda*. Skoro bowiem W. M. (1) zdecydował się zawrzeć umowy, w ramach których kupił konkretne rzeczy – sprzęt gospodarstwa domowego – a rezultat umowy został osiągnięty, tj. umówione rzeczy zostały mu wydane, to obowiązany był również do spełnienia swego wzajemnego świadczenia polegającego na zapłacie sprzedawcy umówionych cen w terminach wynikających z umów potwierdzonych wystawionymi fakturami VAT. Inne rozwiązanie w postaci braku spełnienia świadczenia z tytułu zawartych przez pozwanego umów sprzedaży doprowadziłoby do zdestabilizowania pewności obrotu. Usankcjonowanie takiego stanu rzeczy spowodowałoby trudne do przyjęcia konsekwencje. Brak przy tym dowodu, aby strona powodowa zamierzała zwolnić pozwanego z długu bądź też zgodziła się na przesunięcie terminu płatności zapłaty choćby części ceny, skoro nie tylko wskazywała wysokość jego zobowiązania wystawiając i przesyłając do niego potwierdzenie salda według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r., ostatecznie zaś wystąpiła ze stosownym powództwem. O tym natomiast, że występujący z pozwem podmiot legitymowany był do dochodzenia zapłaty ceny za sprzedaż umówionych rzeczy, przekonywała treść art. 535. § 1. k.c.

Jeżeli strona powodowa udowodniła fakty przemawiające za zasadnością powództwa, to na pozwanym spoczywa ciężar udowodnienia ekscpepcji

i faktów uzasadniających jej zdaniem oddalenie powództwa” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 kwietnia 1982 r., sygn. akt I CR 79/82, nie publ., LEX nr 8416).

Istota sporu dotyczyła w zasadzie jedynie zasadności zgłoszonego przez pozwanego zarzutu potrącenia podniesionego przez niego w sprzeciwie od nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Tarnowie Wydział V Gospodarczy w dniu 27 listopada 2014 r. pod sygnaturą akt V GNc 3546/14 a dokonanego w zgłoszeniu wierzytelności oraz okoliczności, w jakich wierzytelność pozwanego powstała.

Zgodnie z art. 498. § 1. k.c. gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym.

Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej (art. 498. § 2. k.c.).

W myśl art. 499. k.c. potrącenia dokonywa się przez oświadczenie złożone drugiej stronie. Oświadczenie ma moc wsteczną od chwili, kiedy potrącenie stało się możliwe.

Stosownie do treści art. 93. ust. 1. ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 233 z późn. zm.) potrącenie wierzytelności upadłego z wierzytelnością wierzyciela jest dopuszczalne, jeżeli obie wierzytelności istniały w dniu ogłoszenia upadłości, chociażby termin wymagalności jednej z nich jeszcze nie nastąpił.

Zgodnie z treścią art. 93. ust. 2. ustawy Prawo upadłościowe do potrącenia przedstawia się całkowitą sumę wierzytelności upadłego, a wierzytelność wierzyciela tylko w wysokości wierzytelności głównej wraz z odsetkami naliczonymi do dnia ogłoszenia upadłości.

W myśl art. 96. ustawy Prawo upadłościowe wierzyciel, który chce skorzystać z prawa potrącenia, składa o tym oświadczenie nie później niż przy zgłoszeniu wierzytelności.

Przepis art. 498. k.c. stanowi, że gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelnością drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym.

Pierwszą przesłankę, która wymienia powyższy przepis jest wzajemność wierzytelności. Przesłankę wzajemności wierzytelności, albo inaczej tożsamości stron, pojmuje się na gruncie instytucji potrącenia jako sytuację, w której dana osoba jest wierzycielem i równocześnie dłużnikiem innej osoby i vice versa, a więc gdy między tymi osobami występują wierzytelności, które można określić jako przeciwstawne albo krzyżujące się.

Nade wszystko jednak o potrąceniu wierzytelności można mówić jedynie wówczas, gdy wierzytelność taka istnieje.

Ponieważ strona powodowa zaprzeczyła, aby wierzytelność w kwocie 1.461,50 zł, której dochodziła w niniejszym postępowaniu, została skutecznie przez W. M. (1) potrącona, to pozwany na podstawie art. 6. k.c. zobowiązany był do udowodnienia okoliczności zaistnienia przesłanek z art. 498. § 1. k.c., w tym faktu istnienia zaprzeczonej wierzytelności. Skuteczność prawna faktu złożenia oświadczenia o potrąceniu, nie uzasadniała jeszcze przyjęcia, że wskutek postawionego przez pozwanego w sprzeciwie od nakazu zapłaty zarzutu, doszło do umorzenia wzajemnych wierzytelności stron do wysokości wierzytelności stawianej do potrącenia. Oświadczenie o potrąceniu wywołuje skutki określone w przepisach prawa materialnego tylko wówczas, gdy obie potrącanie wierzytelności rzeczywiście przysługują osobom będącym względem siebie jednocześnie dłużnikami i wierzycielami. Jak przy tym wyjaśnił Sąd Najwyższy, „oświadczenie o potrąceniu stanowi materialnoprawną podstawę procesowej czynności pozwanego w postaci zarzutu potrącenia. Pozwany w ramach tego zarzutu oświadcza wolę potrącenia, powołując się na fakt dokonania potrącenia i wynikające z niego skutki prawne, obejmujące trwale zniweczenie żądania powoda. Jakkolwiek dla zarzutu potrącenia, jak i innych zarzutów procesowych, także opartych na materialnoprawnych podstawach, przepisy kodeksu postępowania cywilnego nie przewidują żadnych wymagań formalnych, a zatem nie stosuje się do nich wymagań przewidzianych dla pozwu w art. 187 § k.p.c., to swoboda wyboru formy zgłoszenia zarzutu potrącenia (art. 60 k.c.) i podleganie jedynie ogólnym wymaganiom dotyczącym zarzutów, nie oznacza dowolności w jego formułowaniu. Poza wymogiem oświadczenia o potrąceniu pozwany powinien zindywidualizować swoją wierzytelność, skonkretyzować jej zakres przedstawiony do potrącenia z wierzytelnością powoda, wskazać przesłanki jej powstania, wymagalności i wysokość oraz dowody w celu ich wykazania” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 czerwca 2012 r., sygn. akt III CSK 317/11, nie publ., LEX numer 1229968).

Ustalenia faktyczne wskazały, iż strony postępowania nawiązały współpracę, na podstawie której pozwany kupował od strony powodowej sprzęt gospodarstwa domowego. Sąd uznał przy tym, że strony stosowały w swoich stosunkach gospodarczych Zasady sprzedaży ekspozycyjnej sprzętu D. złożone przez pozwanego do akt sprawy (k. 49, k. 83). Syndyk masy upadłości (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej w swoich pismach procesowych z jednej strony nie uznawał wierzytelności W. M. (1) wywodzonej z przysługującego mu dodatkowego rabatu, z drugiej zaś strony strona powodowa podkreślała, że zgodnie z pkt 6 Zasad naliczenie rabatu uzależnione było od terminowego uiszczenia wszystkich płatności, których termin nastąpił przed zakończeniem okresu rozliczeniowego ekspozycji a skoro pozwany w 2013 r. nie dokonał zapłaty za faktury dochodzone pozwem na łączną kwotę 1.461,60 zł, to tym samym nie było możliwe przyznanie mu jakiegokolwiek rabatu.

Niekonsekwencja strony powodowej w tym zakresie, wymagała poczynienia kilku istotnych uwag. W pierwszej kolejności wskazać należało, że nieprawdą było stwierdzenie powodowej spółki, jakoby pozwany nie uiszczył w 2013 r. należności wynikających z faktur VAT nr (...) z dnia 30 września 2013 r. oraz (...) z dnia 24 października 2013 r. Z treści przedłożonych przez samą stronę powodową odpisów tych dokumentów w sposób niebudzący wątpliwości wynikało,

że termin płatności pierwszej z nich wyznaczony został na dzień 28 stycznia 2014 r. natomiast drugiej na dzień 21 lutego 2014 r. Strona powodowa tym okolicznościom również nie zaprzeczyła, a co więcej – w pozwie zażądała naliczenia odsetek od kwot wynikających z faktur od dnia następnego po upływie wskazanych w nich terminów płatności (k. 2 *verte*). Powyższe prowadziło do konstatacji, że pozwany nie był zobowiązany do zapłaty należności wynikających z przedmiotowych faktur już w 2013 r. Po drugie zgodnie z pkt 6 Zasad warunkiem naliczenia rabatu było terminowe uiszczenie wszystkich płatności, których termin nastąpił przed zakończeniem okresu rozliczeniowego ekspozycji, a za początek okresu rozliczeniowego uznano datę dokonania pierwszego zakupu ekspozycyjnego (pkt 4). Zgodzić należało się przy tym ze stroną powodową, że dodatkowy rabat przyznawany był w formie korekty na fakturze ekspozycyjnej, a jego wypłata miała nastąpić przez kompensatę należności z fakturami, których termin płatności przypadał później niż ostatni dzień okresu rozliczeniowego. Niemniej jednak strona powodowa takiej faktury nie wystawiła. Co więcej – faktury, których zapłaty dochodził syndyk masy upadłości (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej w niniejszym postępowaniu, były ostatnimi, jakie zostały wystawione na pozwanego. Tym samym wskazana w pkt 5 Zasad kompensata należności nie mogła nastąpić w 2013 r., skoro pozwany nie był zobowiązany do zapłaty w 2013 r. innych należności albowiem kolejnych faktur na jego nazwisko w ciągu 2013 r. już nie wystawiano. Sąd dostrzegł również, że już w dniu 18 lutego 2014 r. ogłoszono upadłość powodowej spółki, a zatem nie miała ona już możliwości sprzedaży swojego majątku w tym sprzętu pozostającego w magazynach. Po trzecie już treść wiadomości przesłanej pocztą elektroniczną przez pozwanego do E. G. (1) zamówieniem do puli ekspozycji płyty (...) (...) 1 sztuka świadczyła o tym, że strony rzeczywiście stosowały rabaty określone w Zasadach, skoro pozwany wskazywał w tej wiadomości, że koszt towaru wynosił 1.599 zł – 55,00 % a zatem wynosił on ostatecznie 719,55 zł (k. 55). Potwierdzeniem tego stanu rzeczy była faktura VAT wystawiona jeszcze w tym samym dniu przez stronę powodową na opisany wcześniej przez pozwanego towar i na podaną przez niego kwotę a doręczona na adres poczty elektronicznej W. M. (1) w dniu 25 października 2013 r. (k. 56 – 57). Stosowanie rabatów potwierdzała również korespondencja przesyłana pocztą elektroniczną w 2012 r., co dowodziło, że już w roku 2012 r. strony uzgodniły stosowanie rabatów (k. 81 – 82).

Zasady sprzedaży ekspozycyjnej sprzętu (...) przewidywały, że zakup ekspozycji dokonany w dniach 01 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. następował z rabatem 55,00 % w przypadku odroczonego terminu płatności (pkt 1) a czas trwania ekspozycji wynosił 180 dni (pkt 2). Za początek okresu rozliczeniowego strony uznawały datę dokonania pierwszego zakupu ekspozycyjnego (pkt 4). Punkt 3 Zasad przewidywał, że w przypadku, gdy w okresie trwania ekspozycji (okres rozliczeniowy) firma dokona zakupów na standardowych warunkach, przysługiwać będzie dodatkowy rabat doliczany do faktury ekspozycyjnej w wysokości 39,9 % w przypadku zakupu na 8 – krotność wartości ekspozycji (liczonej w cenach cennikowych netto). Warunkiem naliczenia rabatu było terminowe uiszczenie wszystkich płatności, których termin nastąpił przed zakończeniem okresu rozliczeniowego ekspozycji (pkt 6).

Skoro zatem okres rozliczeniowy wynosił 180 dni (niespełna 6 miesięcy), a pierwsza faktura wystawiona została w dniu 06 czerwca 2013 r. to od tego dnia należało liczyć okres, od którego uzależnione było przyznanie dodatkowego rabatu. W okresie od 06 czerwca 2013 r. do dnia 24 października 2013 r. strona powodowa wystawiła na W. M. (1) 16 faktur za zakupiony u niej towar na łączną kwotę 47.201,01 zł „netto” natomiast wartość detaliczna „netto” wynosiła 58.057,25 zł. Na podstawie przedłożonego przez pozwanego pisma sąd ustalił, że 8 – krotność wartości ekspozycji (liczonej w cenach cennikowych netto) wyniosła 58.191,84 zł. Tej okoliczności strona powodowa nie kwestionowała, jak również nie przedstawiła żadnego dowodu, który mógłby zakwestionować tak ustaloną wartość. Co więcej – wskazane przez W. M. (1) wartości detaliczne odpowiadały tym, które zostały ujęte w cenniku produktów D. (...). Skoro zatem pozwany zakupił produkty ekspozycyjne, to maksymalna wartość dodatkowego rabatu wynosiła 39,9 % i o niego należało skorygować faktury dołączone do wniosku zgłoszenia wierzytelności z dnia 05 maja 2014 r. Tym samym wierzytelność pozwanego wyniosła 3.899,85 zł. Stała się ona wymagalna w grudniu 2013 r. (po upływie 180 dni od rozpoczęcia okresu rozliczeniowego czyli licząc od dnia 06 czerwca 2013 r.).

Z kolei wierzytelność (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej w łącznej kwocie 1.461,60 zł uległa umorzeniu na skutek potrącenia dokonanego przez pozwanego w zgłoszeniu wierzytelności wniesionego w postępowaniu upadłościowym (05 maja 2014 r.). Cała zatem wierzytelność upadłej spółki w kwocie 1.461,60 zł stwierdzona fakturami

VAT numer (...) z dnia 30 września 2013 r. i numer (...) z dnia 24 października 2013 r. uległa umorzeniu już w styczniu i lutym 2014 r. na skutek potrąceń dokonanych przez W. M. (1). Tym samym W. M. (1) nie był zobowiązany do zapłaty na rzecz strony powodowej kwoty dochodzonej przez nią w niniejszej sprawie.

Odnosząc się do ostatniego zarzutu strony powodowej podniesionego w piśmie procesowym z dnia 10 lipca 2015 r. (k. 139 – 141) co do zawisłości sprawy w zakresie wierzytelności dochodzonych przez pozwanego przy pomocy zarzutu potrącenia należało podkreślić, że stanowisko syndyka masy upadłości (...) spółki akcyjnej w upadłości układowej było całkowicie pozbawione podstaw. Syndyk masy upadłości sprawdza jedynie, czy zgłoszona przez wierzyciela w postępowaniu upadłościowym wierzytelność znajduje potwierdzenie w księgach rachunkowych lub dokumentach upadłego oraz wzywa upadłego do złożenia oświadczenia, czy wierzytelność uznaje (art. 241. i art. 243. § 1. ustawy Prawo upadłościowe). Nie ulegało wątpliwości, że strona powodowa nie wystawiła żadnych faktur korygujących obejmujących dodatkowy rabat, na który powoływał się w toku obu postępowań pozwany a także, że nie uznała wierzytelności. Tym samym skoro księgi rachunkowe nie wykazały faktu istnienia wierzytelności, a upadła spółka zaprzeczyła tej okoliczności, syndyk masy upadłości nie mógł uznać zgłoszonej wierzytelności. Nie oznaczało to jednak, że wierzytelność ta faktycznie nie istniała, brak bowiem było w dokumentach powodowej spółki potwierdzenia jedynie tego faktu. Odpowiednimi dokumentami oraz wydrukami na potwierdzenie jej istnienia dysponował natomiast W. M. (1).

Całkowicie niezrozumiałe było przy tym powoływanie się przez stronę powodową na treść art. 263. ustawy Prawo upadłościowe. Przepis ten dotyczy bowiem dochodzenia przez wierzyciela w postępowaniu sądowym wierzytelności, której odmówiono uznania w postępowaniu upadłościowym dopiero po umorzeniu lub zakończeniu tego postępowania. Nie mogło zatem budzić wątpliwości, że taka sytuacja nie miała miejsca w niniejszej sprawie. To bowiem upadła spółka wystąpiła przeciwko W. M. (1) z pozwem o zapłatę a nie odwrotnie. Samo natomiast podniesienie zarzutu potrącenia nie wiąże się w żaden sposób z wytoczeniem przez pozwanego powództwa w sprawie, albowiem zarzut ten jest dopuszczalny w przypadku istnienia po obu stronach sytuacji, w której dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami. Wówczas każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelnością drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze, obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem. Pozwany udowodnił, że przysługiwała mu względem powodowej spółki wierzytelność z tytułu należnego mu rabatu dodatkowego. Złożył również drugiej stronie stosowne oświadczenie i to zgodnie z zasadami określonymi art. 96. ustawy Prawo upadłościowe.

Tak też było w niniejszej sprawie i dlatego sąd zgłoszony zarzut potrącenia wzajemnych wierzytelności do wysokości wierzytelności niższej, a zatem do kwoty 1.461,60 zł przysługującej stronie powodowej od pozwanego uznał za skuteczny.

Fakt odmowy uznania wierzytelności W. M. (1) przez syndyka masy upadłości w toku postępowania upadłościowego jak i w samym procesie wytoczonym przez syndyka masy upadłości nie miał wobec tego żadnego znaczenia, jeśli wykazane zostało, że wierzytelność była wymagalna i mogła być dochodzona przed sądem. W tym zakresie sąd orzekający podzielił pogląd Sądu Najwyższego, zgodnie z którym „dopuszczalne jest zgłoszenie zarzutu potrącenia przez wierzyciela upadłego w procesie wytoczonym przeciwko niemu przez syndyka masy upadłości w sytuacji, gdy przedstawiona do potrącenia wierzytelność została przed wytoczeniem powództwa zgłoszona w postępowaniu upadłościowym wraz z zarzutem potrącenia z wierzytelnością aktualnie dochodzoną przez syndyka” (tak Sąd Najwyższy w uchwale z dnia z dnia 23 stycznia 2007 r., sygn. akt III CZP 125/06, publ. OSNC 2007 r., nr 11, poz. 162, s. 28). Co więcej nawet jeśli wierzyciel nie złożył sprzeciwu od listy wierzytelności ogłoszonej w postępowaniu upadłościowym (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej i lista ta stałaby się prawomocna, to i tak „ustalenia listy wierzytelności nie korzystają z powagi rzeczy osądzonej” (tak Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 17 grudnia 2013 r., sygn. akt VI ACa 291/13, nie publ., Legalis numer 1049213).

Zważywszy przy tym na zaoferowane przez strony i przeprowadzone dowody należało przy tym stwierdzić, iż okoliczności uzasadniających brak podstaw do naliczenia wskazanego przez pozwanego dodatkowego rabatu i powstania z tego tytułu wierzytelności W. M. (1) strona powodowa nie wykazała. Jeżeli pozwany udowodnił fakty

przemawiające za istnieniem jego wiarygodności, a w konsekwencji zasadnością podniesionego zarzutu potrącenia, to na stronie powodowej spoczywał ciężar udowodnienia ewentualnej i faktów uzasadniających jej zdaniem oddalenie tego zarzutu. Skoro zatem W. M. (1) przedstawił środki dowodowe w postaci odpisów dokumentów prywatnych i wydruków, których treść uzasadniała jego roszczenie, to syndyk masy upadłości (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej powinien przynajmniej podważyć prawdziwość wniosków wynikających z odpisów dokumentów i wydruków przedstawionych w toku postępowania przez pozwanego, co spowodowałoby, iż ciężar dowodu znów spocząłby na pozwanym zgodnie z treścią art. 6. k.c. Strona powodowa natomiast nie zaprzeczyła, aby strony stosowały Zasady przedłożone przez pozwanego, a jedynie kwestionowała możliwość naliczenia rabatu z uwagi na nieterminowe regulowanie zobowiązań wynikających z faktur. Ponieważ ta okoliczność została zaprzeczona albowiem w 2013 r. pozwany zapłacił za wszystkie faktury w terminie, tym samym brak było podstaw do tego, aby nie uznać, że wiarygodność pozwanemu wobec powodowej spółki przysługiwała w takiej wysokości, jaką wskazał.

Wobec zatem skutecznego potrącenia wzajemnej wiarygodności W. M. (1), do czego doszło jeszcze przed wniesieniem pozwu poprzez wniesienie zgłoszenia wiarygodności w postępowaniu upadłościowym (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej, która to wiarygodność przewyższała swą wysokością wiarygodność upadłej spółki, której stwierdzenia i zasądzenia domagał się syndyk masy upadłości (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej, powództwo należało oddalić.

Sąd uznał przy tym, iż nie ma podstaw do dalszego uzupełnienia z urzędu postępowania dowodowego. W tym zakresie sąd nie mógł wyręczać strony

i niejako w zastępstwie przeprowadzać taki dowód, gdyż takie postępowanie byłoby sprzeczne z zasadą kontradyktoryjności. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego „od 1 lipca 1996 r. skutek zmiany treści art. 232 KPC oraz skreślenia § 2 w art. 3 KPC nastąpiło zniesienie zasady odpowiedzialności sądu za wynik postępowania dowodowego” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 07 października 1998 r. sygn. akt II UKN 244/98, publ. OSNAP 1999 r., nr 20, poz. 662 i w wyroku z dnia 30 czerwca 2000 r., sygn. akt II UKN 615/99, publ. OSNAP 2002 r., nr 1, poz. 24). Rola sądu w sprawie winna ograniczać się jedynie do pozostawania obiektywnym arbitrem w sporze stron (zasada kontradyktoryjności). Sąd jedynie wyjątkowo może wykazywać inicjatywę dowodową, spoczywającą cały czas na stronach pod groźbą przegrania procesu. Zdanie powyższe pozostaje w pełni zgodne z przyjętą linią orzecznictwa i wykładnią Sądu Najwyższego, w myśl której „możliwość dopuszczenia przez sąd dowodu nie wskazanego przez strony nie oznacza, że sąd obowiązany jest zastąpić własnym działaniem bezczynność strony. Jedynie w szczególnych sytuacjach procesowych o wyjątkowym charakterze sąd powinien skorzystać ze swojego uprawnienia do podjęcia inicjatywy dowodowej (art. 232 kpc)” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 05 listopada 1997 r., sygn. akt III CKN 244/97, publ. OSNC 1998 r., nr 3, poz. 52). Brak postępowania dowodowego prowadzonego z urzędu był przy tym usprawiedliwiony w świetle poglądu Sądu Najwyższego, w myśl którego „działanie sądu z urzędu i przeprowadzenie dowodu nie wskazanego przez stronę jest po uchyleniu art. 3 § 2 kpc dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach procesowych oraz musi wynikać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 09 września 1998 r., sygn. akt II UKN 182/98, publ. OSNAP 1999 r., nr 17, poz. 556). Pogląd ten pozostaje tym bardziej aktualny w świetle obecnie obowiązującego kodeksu postępowania cywilnego a w szczególności

w kontekście zmian wprowadzonych ustawą z dnia 02 lipca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 172 poz. 1804).

Wskazać należało, iż fundamentalną zasadą w postępowaniu cywilnym jest to, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (art. 6. k.c.). Regułą tą potwierdza regulacja zawarta w przepisie art. 232. k.p.c. Przepis ten stanowił, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

W efekcie, jeżeli materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych w myśl twierdzeń jednej ze stron, sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Należy to rozumieć w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile

ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., sygn. akt I ACa 1320/11, nie publ., LEX numer 1108777).

Z uwagi na to, że sąd oddalił powództwo w całości, zdecydował – postępując w myśl dyrektywy odpowiedzialnością za wynik postępowania – obciążyć stronę powodową kosztami postępowania wkładając na nią obowiązek zwrotu na rzecz pozwanego kosztów postępowania przez niego poniesionych.

Na koszty procesu, które w sumie wyniosły 441,00 zł, składały się opłata od pozwu w kwocie 30,00 zł (pokwitowanie wpłaty na okładce akt, k. 6) oraz wynagrodzenia profesjonalnych pełnomocników stron określone według stawki minimalnej obliczonej od wartości przedmiotu sprawy, tj. w kwotach po 180,00 zł a także koszty opłaty skarbowej od odpisów dokumentów stwierdzających ustanowienie zawodowych pełnomocników procesowych stron w łącznej kwocie 51,00 zł (k. 4 – 5, k. 32 – 33, k. 117 – 118).

Powstania innych kosztów postępowania żadna ze stron nie wykazała i ich zasądzenia nie żądała.

Sąd postanowił obciążyć stronę powodową całością kosztów procesu w łącznej kwocie 441,00 zł związanych z wniesieniem pozwu przez zawodowego pełnomocnika strony powodowej jak i sprzeciwu od nakazu zapłaty przez profesjonalnego pełnomocnika pozwanego oraz zasądzić od syndyka masy upadłości (...) spółki akcyjnej w upadłości likwidacyjnej na rzecz W. M. (1) kwotę 197,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Koszty procesu zasądzone na rzecz pozwanego obejmowały zatem koszty związane z zastępstwem procesowym przez zawodowego pełnomocnika, tj. koszty wynagrodzenia jak i opłaty skarbowej od odpisu dokumentu pełnomocnictwa.

Jednocześnie kwota 441,00 zł wskazana wyżej odpowiadająca całości kosztów postępowania stanowiła na zasadzie unifikacji i koncentracji kosztów postępowania wyraz rozstrzygnięcia o całości kosztów procesu. Wynikało to wprost z zasady unifikacji i zasady koncentracji kosztów postępowania wyrażonej w art. 108. § 1. k.p.c.

Wyżej wskazane względy zdecydowały o tym, że orzeczono jak w sentencji, uznając powództwo na podstawie art. 535. § 1. k.c. i art. 353¹. k.c. oraz art. 477. § 1. k.c. i art. 476. k.c. w zw. z art. 471. k.c. oraz art. 498. k.c. i art. 499. k.c. w zw. z art. 93. ust. 1. i art. 96. ustawy Prawo upadłościowe jak i w oparciu o art. 6. k.c. w zw. z art. 232. k.p.c., a także na podstawie pozostałych powołanych w uzasadnieniu przepisów w całości za bezzasadne.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98. § 1. i § 3. k.p.c. w zw. z art. 99. k.p.c. i art. 108. § 1. k.p.c. oraz art. 109. § 1. k.p.c. jak i na podstawie art. 28. pkt 1) ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r., poz. 1025 z późn. zm.) oraz w oparciu o § 6. pkt 2) w zw. z § 2. ust. 2. zd. I. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 490 z późn. zm.) jak i w oparciu o § 6. pkt 2) w zw. z § 2. ust. 2. zd. I. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 461 z późn. zm.) a także art. 1. ust. 1. pkt 2) ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 783 z późn. zm.).

SSR Michał Bień

Tarnów, dnia 15 lutego 2016 r.